

פרק 26 ❗ הקרטלים: משולש הדמים

<http://media.blubrry.com/greatgame/feedlydd.files.wordpress.com/2018/09/d794d7a7d7a8d798d79cd799d79d-d79ed7a9d795d79cd7a9-d794d793d79ed799d79d.mp3>

להורדת הפרק ❗ [קישור](#).

גם ב- itunes - [קישור](#).

וגם ב-youtube - [קישור](#).

בפרק הקודם הכרנו את הקרטלים של מקסיקו, את המקור שלהם ואת האיום שהם מהווים למדינות המקסיקניות המאוחדות (השם הרשמי של מקסיקו). אמרתי בסוף הפרק שהקרטלים מהווים איום לא רק בגלל האלימות שלהם, אלא גם ובעיקר בגלל ההשחתה של מוסדות השלטון המקסיקנים.

בפרק היום אנו הולכים דרומה יותר, למשולש הצפוני של מרכז אמריקה ❗ משולש המורכב מן המדינות גוואטמלה, הונדורס ואל-סלבדור. שם נראה איך פשע משתולל והתפוררות שלטון החוק, ביחד עם עוני חריף, דחפו מאות אלפים לעזוב את בתיהם ולחפש חיים טובים יותר בארה"ב. אדבר על המחיר האנושי והפוליטי שהנדידה ההמונית הזו הביאה על מקסיקו וארה"ב ומה האיום שנוצר עם עלייתו של אנדראס מנואל לופז אוברדור כנשיא הנבחר של מקסיקו.

פשע וכנופיות

אל-סלבדור, הונדורס וגוואטמלה נמצאות שלושתן בין 15 המדינות בעלות [שיעור הרצח הגבוה בעולם](#). אל סלבדור במקום הראשון, הונדורס במקום השני וגוואטמלה במקום ה-15. אלו המדינות המסוכנות ביותר לחיות בהן, למעט אזורי מלחמה כמו סוריה או אפגניסטן. הן גם שוברות שיאים בסחיטה: [כל שנה](#) אנשים באל-סלבדור, הונדורס וגוואטמלה משלמים 400 מיליון, 200 מיליון ו-61 מיליון דולר בהתאמה. כאחוז מהתמ"ג שלהן מדובר ב-1.7%, 1% ו-0.97% בהתאמה.

אם אנחנו רוצים לדעת מה גורם לפשיעה שם, אלו דווקא לא הקרטלים. להפך. בניגוד למקסיקו, במדינות המשולש הקרטלים הם פעמים רבות גורם מייצב ולא גורם מערער. כן, כמו במקסיקו הם עסוקים בהשחתה של פוליטיקאים ושוטרים. נשיא גוואטמלה [קיבל](#) 11 מיליון דולר בשנת 2007 מהקרטל לוס זאטס בשביל קמפיין הבחירות שלו. כמו במקסיקו יש [קרבות על טריטוריה](#), בעיקר בין קרטל סינלואה ולוס זאטס, ששניהם מנסים להשתלט על נתיבי ההברחה היבשתיים החוצים את מרכז אמריקה. אך שלא כמו במקסיקו, עיקר הפשיעה במשולש לא נגרמת בגלל

הקרטלים, אלא בגלל שתיים מהכנופיות הגדולות בעולם: מארה סלבטרוצ'ה, או [MS-13](#) ו**באריו** [18](#) או M-18.

השורשים של שתי הכנופיות בלוס-אנג'לס של שנות ה-80, שם הן צמחו ככנופיות רחוב בתוך קהילות המהגרים הלטיניות של העיר. חברי MS-13 הגיעו בעיקר מקהילת המהגרים מאל-סלבדור שברחו. באריו 18 גם היא התחילה מקהילה אחת [2](#) מהגרים ממקסיקו [2](#) אך התרחבה עם הזמן להכיל עוד קבוצות לטיניות [2](#) מהגרים מגוואטמלה, הונדורס ועוד.

איך הן הגיעו למרכז אמריקה?

עם העלייה בפשיעה בשנות ה-90 בלוס אנג'לס וההתעצמות של הכנופיות, מדינת קליפורניה והקונגרס האמריקאי החליטו לקחת עמדה קשוחה יותר בנוגע לפשיעת מהגרים. ב-1992 קליפורניה יישמה חוקים נגד-כנופיות, שאפשרו לתובעים לשפוט קטינים בכנופיות כמבוגרים ולשלוח אותם לכלא. ב-1994 בית המחוקקים של קליפורניה העביר את חוק "שלוש פסילות ואתה בחוץ", שאפשר לשפוט פושעים לזמן ארוך גם ללא עבירה משמעותית. וב-1996 הקונגרס האמריקאי הקשיח את חוקי ההגירה של המדינה ואפשר לראשונה לגרש לא רק מהגרים שביצעו עבירות בארה"ב, אלא גם לשלול את האזרחות של אזרחים אמריקאים שנולדו מחוץ לארה"ב ולגרשם מהמדינה. רשימת העברות שבגינן ניתן לגרש אדם הוארכה וכמובן שפשעי הכנופיות כמו שוד ורצח נכללו בה.

הקשחת חוקי ההגירה ב-1996 הביאה לכך שבין השנים 2000 ל-2004 [גורשו מארה"ב למרכז אמריקה כ-20 אלף צעירים](#) שלא ידעו דבר וחצי דבר על המדינות אליהן גורשו. נכון, הם היו אזרחים אמריקאים שלא נולדו בארה"ב. אך רובם היו רק תינוקות כשהגיעו עם משפחותיהם מאל-סלבדור או הונדורס. הם דיברו אנגלית כשפת אם וגדלו כאמריקאים. הגירויים ההמוניים של תחילת שנות ה-2000 לקחו בעצם אזרחים אמריקאים סרחו ושמו אותם במדינות זרות שאין להן שום קשר אליהם. ללא הרבה אפשרויות, עקב מחסומי תרבות ושפה, חברי הכנופיות שמרו והפכו להיות עוד יותר תלויים בקשרים שלהם אחד לשני ולכנופיה, לא משנה אם זו MS-13 או M-18. הם הפכו לגרעין הקשה שיגייס סביבו עשרות אלפי חברים חדשים.

מדינות המשולש התגלו ככר פורה לכנופיות. ראשית, למדינות הללו יש מספר גבוה של צעירים [2](#) [כ-50% מהאוכלוסייה היא מתחת לגיל 19](#). אלו בדיוק הגילאים שהכנופיות מחפשות, כשבדרך כלל תהליך הגיוס מתחיל כבר בגיל 9 והגיל החציוני בהן עומד על 20. שנית, רובה של האוכלוסייה במדינות המשולש חיה בעוני: ב-2014 בגוואטמלה 59.3% מהאוכלוסייה חיה מתחת לקו העוני. [בהונדורס](#) ב-2016 שיעור העוני היה 60.9% [ובאל-סלבדור](#) שיעור העוני היה 38%, גם ב-2016. חיים כחבר כנופיה קורצים לילד בשכונת מצוקה, בטח אם איתם באים כסף וסטטוס חברתי. תוך מספר שנים ה-20 אלף שגורשו מארה"ב הפכו ל-50 אלף איש, מפוזרים ברחבי המשולש בקבוצות אוטונומיות, "קליקות", שנלחמו אחת בשנייה על טריטוריה וסחטו או שדדו את האוכלוסייה המקומית. אך ייקח זמן עד שהרשויות במשולש ישימו לב מה צמח להן מתחת לאף.

"אגרוף הברזל"

בהתחלה מדינות המשולש לא הבינו שיש כאן איום עליהן ועל המרקם החברתי שלהן. פקידי ממשל בקושי התייחסו לנוכחות של פושעים אמריקאים שהסתובבו בערים, מכרו סמים והתעסקו בשוד ובסחיטה. הם שמו לב רק כשמספר מקרי הרצח התחיל לטפס, כשאוטובוסים לא היו נכנסים לשכונות מסוימות מהפחד להישדד או להירצח בידי חברי הקליקה ששלטה בשכונה.

הראשונה לשים לב ולהתוות את הדרך נגד הכנופיות הייתה הונדורס. מלחמות הטריטוריה בין MS-13 ו-M-18 בתחילת שנות ה-2000 הביאו לעלייה במספר מקרי הרצח במדינה. אם בשנת 1999 מספר מקרי הרצח עמד 42.08 לכל 100 אלף תושבים, בשנת 2000 הוא כבר קפץ ל-50.9 ובשנת 2001 טיפס שוב ל-54.7 מקרים. מופתעים ובפאניקה, אנשי הממשל של הונדורס החליטו לפעול באלימות, בדיוק כמו נשיא מקסיקו [קלדרון ב-2006](#). ב-2002 הנשיא הטרי של הונדורס, ריקרדו מדורו (Ricardo Maduro) הכריז על מדיניות של "אגרוף ברזל", *mano dura*, נגד הכנופיות. המשטרה יכלה מעתה לעצור חברי כנופיה ל-12 שנים על בסיס חשד בלבד, [חשד שבמקרים רבים התבסס על קעקועים ותו לא](#). כמו במקסיקו, "אגרוף הברזל" לא הביא דבר חוץ מעוד הרג מיותר, הרג שנעשה בחסות החוק. שנה לאחר שהוכרז "אגרוף הברזל" שיעור מקרי הרצח קפץ, מ-55.7 מקרים ב-2002 ל-61.5 מקרים ב-2003.

בשביל להבין למה די אם נסתכל [בדו"ח](#) שארגון "אמנסטי" פרסם ב-2003. בדו"ח הארגון מתאר תמונה קשה של התנהלות המשטרה תחת מדיניות "אגרוף הברזל". משום שהכנופיות היו בעיקר כנופיות של צעירים, המשטרה כיוונה את מאמציה נגד ילדים ונוער. מפני שהדרישה להפללה ירדה כה נמוך, להימצאות של קעקועים על גוף הילדים, מספר ההוצאות להורג של קטינים ללא משפט קפץ מ-209 בשנת 2000 ל-556 מקרים בשנת 2002. שני שלישי מההרוגים באותם מקרים אף לא היו קשורים לפעילות של כנופיות, אלא סומנו ☒ אם בגלל הלבוש או המראה שלהם. בחלק מהמקרים הרציחות אף לא בוצעו ע"י המשטרה, אלא ע"י רודפי צדק מקומיים, שהיו יורים במי שהם חשבו כחברי כנופיות מתוך מכוניות.

אל הונדורס [הצטרפה ב-2003 אל-סלבדור](#) ופתחה במדיניות "אגרוף ברזל" משלה. בניגוד להונדורס מדיניות "אגרוף הברזל" של אל-סלבדור התחילה לא כמדיניות רשמית, אלא כתזכיר של הנשיא למשטרה. בתזכיר הורה הנשיא למשטרה לעשות "כל שידרש" בשביל לעקור את הכנופיות שהתנחלו במדינה. כמו בהונדורס המשטרה הבינה את "כל שידרש" כצ'ק פתוח לפעול באלימות נגד הכנופיות ללא התחשבות לא בחוק ובטח שלא בצדק.

היום באל-סלבדור קשה לדעת מי מסוכן יותר, הכנופיות או המשטרה. המשטרה הקימה ומפעילה בתי-כלא בלתי רשמיים, בהם מוחזקים חשודים לפעמים חודשים ללא שום משפט או ראיות נגדם. היא גם מבצעת עינויים והוצאות להורג, הוצאות להורג ששוטרים אחרי זה מדווחים כ"קרבות ירי". גוף החדשות "פאקטוס" ביצע [תחקיר מעמיק בנושא](#), במסגרתו הוא הצליח לחדור לדפי פייסבוק וקבוצות וואטסאפ בהם שוטרים תיאמו גרסאות, ייעצו אחד לשני כיצד לביים

זירות פשע וסימון פושעים לחיסול. כך לדוגמה שוטר אחד הודיע בקבוצה על שחרורו מהכלא של חבר כנופיה, ביחד עם תמונתו, שמו וכתובת המגורים שלו. מיותר לציין שאותו חבר כנופיה נהרג כמה ימים מאוחר יותר ב"קרב ירי" עם המשטרה.

היחידה מבין מדינות המשולש היא גוואטמלה, שנמענה מהפעלה של מדיניות דורסנית של "אגרוף ברזל" גם כשמספר הרציחות הגיע לשיא ב-2009, עם 45.1 מקרי רצח ל-100 אלף תושבים. הסיבה לכך היא אולי בייחודיות המשפטית של גוואטמלה. מאז 2006 פועלת בגוואטמלה [הועדה הבינלאומית נגד אי-ענישה בגוואטמלה](#) (אקרא לה מעתה "הוועדה" בשביל להקל עליי). מדובר ביוזמה ייחודית וחדשנית של האו"ם, בה בשיתוף עם גוואטמלה וכמענה לבקשת הממשלה שם האו"ם הקים ב-2006 גוף שבסמכותו לבצע חקירות עצמאיות בגוואטמלה במטרה להיאבק בקבוצות פשע ושחיתות פוליטית. הודות לעובדה שהיא גוף בינלאומי, הוועדה הצליחה [לפרק רשת שחיתות](#) שכללה את האנשים החזקים בפוליטיקה של גוואטמלה. הרשת, שנקראה "הקו", "La Línea" בספרדית, [הורידה מסים על מוצרים מיובאים בתמורה לכסף](#). זו פרשה שכאשר היא נחשפה ב-2015 הגיעה עד כדי מעצר של הנשיא וסגן הנשיא המכהנים של גוואטמלה. והכול בזכות הוועדה.

המעניין אבל שלמרות הפעילות הנרחבת של הוועדה נגד השחיתות בגוואטמלה, היא עדיין מדורגת כאחת המדינות המושחתות בעולם, ביחד עם הונדורס ואל-סלבדור. מתוך 180 המדינות המדורגות במדד השחיתות העולמי, [שחיתות בשלוש המדינות](#) היא מן הגבוהות בעולם ☹️ גוואטמלה במקום ה-143, הונדורס במקום ה-135 ואל סלבדור במקום ה-112. לשם השוואה ישראל, שאנחנו מרבים להתלונן על השחיתות בה, היא במקום ה-32.

עוני

כנופיות, יחידות חיסול של המשטרה ושחיתות. אם אלו היו הצרות היחידות של מדינות המשולש. הזכרתי בהתחלה את העוני של מדינות המשולש ☹️ ב-2014 בגוואטמלה 59.3% מהאוכלוסיה חיה מתחת לקו העוני. [בהונדורס](#) שיעור העוני היה 60.9% ב-2016 [ובאל-סלבדור](#) שיעור העוני היה 38%, גם ב-2016. אך אלו רק מספרים יבשים. אם נסתכל טיפה עמוק יותר, נראה שהעוני הזה נובע מאפליה וחלוקה לא הוגנת של משאבים.

לדוגמה גוואטמלה ☹️ ב-2014 23.4% מהאוכלוסיה [חייתה בעוני קיצוני](#), שמשמעו שהיא אינה יכולה לרכוש מזון בכמות בסיסית למחייה. אם נסתכל לפי אזורים, באזורים אורבניים האחוז עמד על 11.2%, בעוד באזורים כפריים הוא עמד 35.3%, או פי 3 מהאזורים האורבניים. ההבדלים בעוני אינם רק גיאוגרפיים. כמעט מחצית האוכלוסיה בגוואטמלה היא אוכלוסיה ילידית, של שבטי אינדיאנים. למרות שהם מהווים כמחצית האוכלוסיה, [4 מתוך 5 חיים בעוני](#) ושיעור העוני קיצוני גדול פי 3 משיעור העוני בקרב האוכלוסייה הלא ילידה. והדבר הגרוע ביותר שאם ברחבי אמריקה הלטינית שיעור העוני קטן מאז שנת 2000, בגוואטמלה הוא עלה מ-51% ב-2006

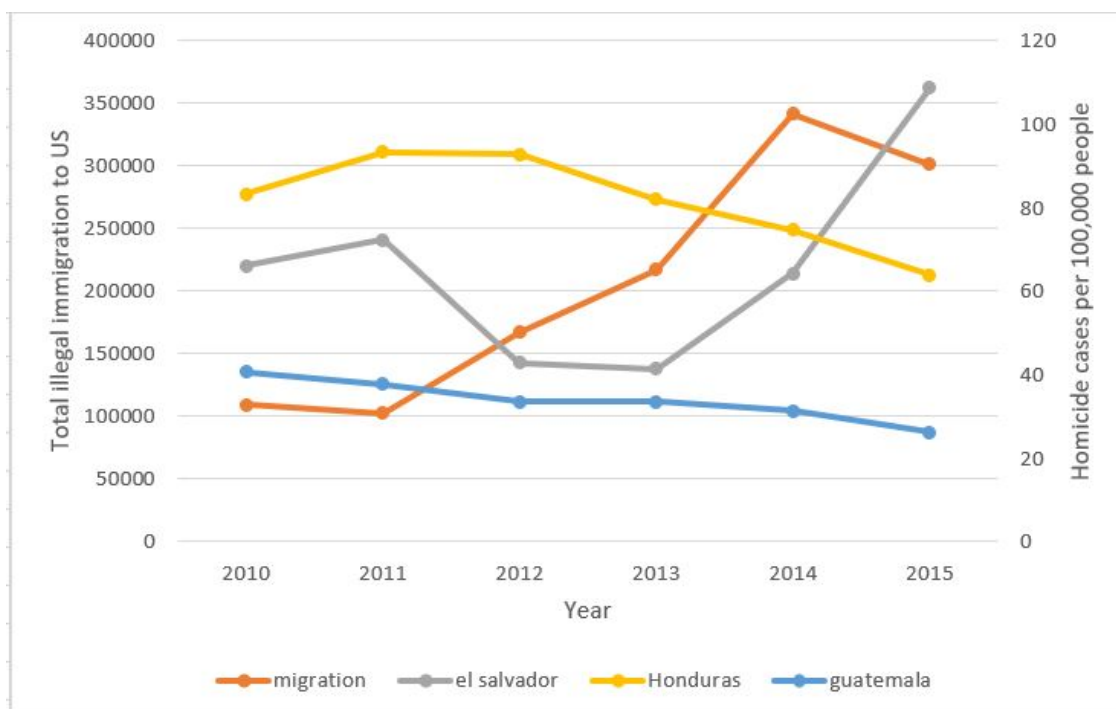
ל-59.3% ב-2014. כלומר גם המגמה החברתית שם שלילית. ואותו הדבר נכון גם להונדורס ואל-סלבדור.

פשע, עוני, שחיתות. מה עוד נותר לאדם לעשות? או להישאר ולהתמודד, או להגר. וכשאל הכלכלה הגדולה בעולם ניתן להגיע בהליכה, האפשרות האחרונה הופכת להיות קורצת יותר.

הגירה

כמו מדינות מרכז אמריקה, גם ארה"ב בהתחלה לא שמה לב לזרם המהגרים. בשנת 2010 מספר המהגרים הבלתי חוקיים ממדינות המשולש שנתפסו בגבול ארה"ב-מקסיקו היה קצת מעל 45 אלף איש. ב-2012 המספר כבר קפץ ל-88 אלף. ב-2013 ל-138 אלף. ואז הגיע המשבר של 2014, כשמספר שיא של 240 אלף איש נתפסו בגבול [מקור]. מתוכם כ-50,000 קטינים ללא ליווי, שעשו את כל הדרך מגוואטמלה, אל-סלבדור והונדורס בשביל לנסות ולהגיע לארה"ב.

מה מיוחד ב-2014? קשה להגיד. ברור שלפשיעה יש חלק בזה, אך השוואה של שיעורי הרצח במדינות המשולש מול ההגירה מהן מראה שב-2014 חלה ירידה בשיעור הרצח בהונדורס וגוואטמלה, כשרק באל-סלבדור שיעור הרצח עלה ב-2014 ל-64.2 מקרים, מ-41.3 מקרים ב-2013. למרות ששיעור הרצח ירד בהונדורס וגוואטמלה, הגירה בלתי חוקית לארה"ב משתי המדינות גדלה שנה אחר שנה מ-2012 עד 2014 בכ-30%.

הגירה ממדינות המשולש ושיעור הרצח בכל אחת מהן, 2010-2015

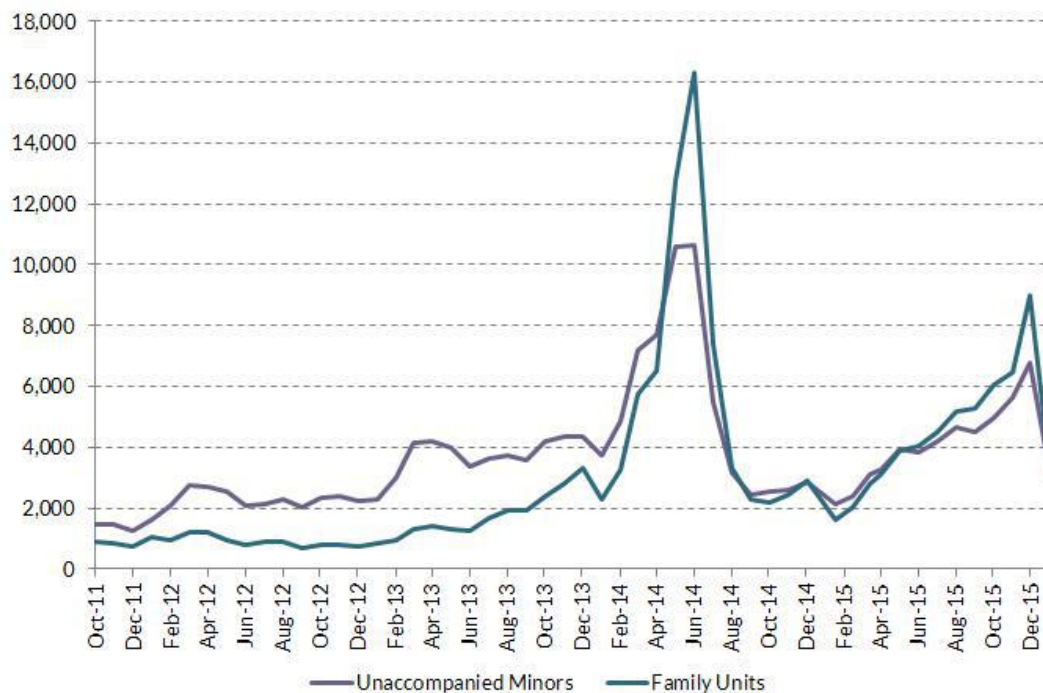
הסיבה המרכזית של המהגרים להגיע לארה"ב היא עבודה, כך בהתאם לסקרים שנערכו בקרבם. מעל 90% מהמהגרים הבלתי חוקיים שגורשו ממדינות המשולש הצהירו שמציאת עבודה הייתה הסיבה המרכזית להגעתם לארה"ב. זה לא אומר שפשיעה אינה משמעותית בקבלת ההחלטה

לעזוב, אך למרות ש-50% מהאנשים במשולש הצפוני מפחדים לצאת מביתם בלילה, כנראה שנדרש מניע כלכלי משמעותי בשביל להביא אותם לעקור ממדינתם לארה"ב [מקור].

אבל לא זה הנושא שמעניין אותי, אלא משבר הילדים של 2014.

ילדים על הגדרות

בין אפריל ליולי 2014 ארה"ב ראתה קפיצה במספר המשפחות והקטינים שהגיעו לגבולה עם מקסיקו.

מספר יחידות המשפחה והקטינים ללא השגחה שנתפסו בגבול ארה"ב- מקסיקו בין 2011 ל-2015.

רשויות ההגירה, שלא היו מוכנות לעשרות אלפי איש המגיעים בבת אחת, נאלצו להכניס אותם לתאי כליאה שלפעמים לא היו ראויים. תמונות של ילדים בתאי כליאה, ישנים על רצפות בטון, זעזעו את ארה"ב. הן היו כה קשות שאחד הדוברים הגדולים של המחנה השמרני נגד המהגרים, ג'ון בק, גייס מזון, בגדים וצעצועים [בשווי 2 מיליון דולר בשביל הילדים](#). בינתיים בווינגטון הקונגרס והבית הלבן החליפו האשמות מי אחראי למשבר וכיצד יש לטפל בו, אם בגירוש הילדים או במציאת פתרון חוקי שיאפשר להם להישאר אך בו בזמן ירתיע אחרים מלנסות שוב לעשות את הדרך לארה"ב.

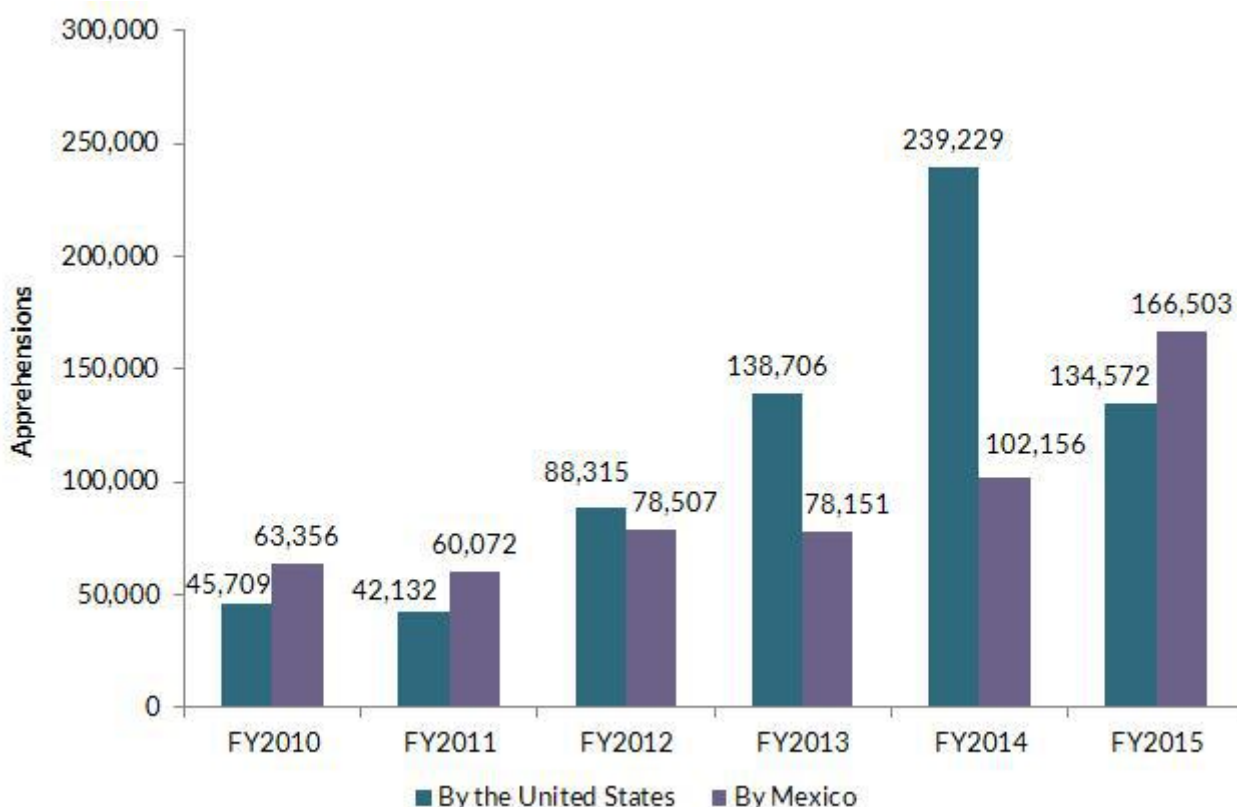
לבסוף הוחלט על פתרון, שחלקו מוכר יותר וחלקו מוכר פחות. החלק המוכר הוא כליאת המשפחות והילדים למשך הזמן הנדרש לעיבוד הבקשות שלהם ובמקרים רבים [גירושם חזרה למדינות המוצא שלהם](#). החלק הלא מוכר שארה"ב העבירה את החזית דרומה. במקום לטפל

במהגרים בגבול ארה"ב-מקסיקו ולסבול מהנזק התדמיתי, ארה"ב החליטה שהיא תעצור אותם כבר בחציית הגבול למקסיקו מגוואטמלה. הרחק מעיני הזרקורים, ארה"ב העבירה לידי ממשלת מקסיקו 150 מיליון דולר לשם יישום תוכנית חדשה: "[התוכנית לגבול הדרומי](#)" (פרוגרמה פרונטרה סור).

מקסיקו בשירות ארה"ב

התוכנית לגבול הדרומי נועדה לתפוס את המהגרים הבלתי חוקיים כבר בכניסה למקסיקו, אלפי קילומטרים לפני שיגיעו לגבול ארה"ב. ממשלת מקסיקו פרשה מעל 100 נקודות ביקורת ואיישה אותם לא רק בפקידי רשות ההגירה, אלא גם באנשי צבא והמשטרה הפדרלית. מספר מרכזי המעצר הוכפלו מ-25 ל-50 והמשטרה החלה לפעול ביד קשה נגד אמצעי הברחה, דוגמת ה"חיות", רכבות שהיו נושאות מהגרים בלתי חוקיים מדרום מקסיקו לצפון המדינה [\[מקור\]](#).

האמצעים האלו הצליחו בהקטנת ההגירה ממדינות המשולש לארה"ב. מספר העצורים במרכזי המעצר של מקסיקו עלה ב-73% בין יולי 2014 ליוני 2015 ומספר המהגרים הבלתי חוקיים שנתפסו בגבול ארה"ב ירד מ-250 אלף ב-2014 לפחות מ-134 אלף ב-2015. רק שהבעיה לא באמת נפתרה, היא פשוט שינתה מיקום.

מספר התפיסות של מהגרים בלתי חוקיים ממדינות המשולש בארה"ב ובמקסיקו, 2010-2015. שימו לב לשינוי המשמעותי ביחס בין המספרים בין 2014 ל-2015

למעצרים במקסיקו יש מחיר על מערכות הרווחה והחוק שלה, שגם ככה נמתחות עד דק עקב

העוני והפשיעה במדינה. ב-2013 מספר בקשות המקלט במקסיקו עמד על 1,300 בקשות. בשנת 2016 המספר הגיע ל-8,800 [מקור] וב-2017 [עמד על 14 אלף בקשות](#). מי שמטפלת בבקשות המקלט ובפליטים במקסיקו היא הסוכנות הממשלתית לעזרה לפליטים. ב-2018 התקציב שלה עמד על 1.3 מיליון דולר בלבד, כשבכל הסוכנות היו רק 15 סוכנים שהיו מסוגלים לטפל בבקשות המקלט ש- אני מזכיר? עמדו ב-2017 על 14 אלף בקשות. כלומר כל סוכן נאלץ לטפל בכמעט 1,000 בקשות מקלט, בקשות שלאישורן נדרשת עבודה ארוכה של בירור ואימות הרקע של המבקש, מהות הבקשה והחלטה אם יש הצדקה לבקשת מקלט. בינתיים מבקשי המקלט נותרים במקסיקו ללא האפשרות לעבוד וללא ידיעה מה יעלה בעתידם. כך הם הופכים לחשופים לפשיעה וסחיטה מידי הקרטלים וארגוני פשע מקומיים. ולא רק. 20% ממבקשי המקלט במדינה נשדדו או הוכו ע"י נציגי רשויות החוק, אותם נציגים שאמורים להגן עליהם [מקור].

אלה שלא מעוניינים לבקש מקלט, נאלצים להשתמש במבריחים בשביל לחמוק מהרשויות המקסיקניות בדרך לארה"ב. חוץ מהכסף שהם משלמים למבריחים שידריכו אותם להגיע לארה"ב, הם גם נאלצים לשלם דמי הגנה לארגוני פשע מקומיים. אלה שלא משלמים דמי הגנה נחטפים או נרצחים. ילדים ונשים גם חשופים לניצול מיני, [כשההערכה היא שכ-80% מהנשים והילדות החוצות את מקסיקו בשביל להגיע לארה"ב נאנסות בשלב כלשהו בדרך](#). חלקן אפילו לא מצליחות להגיע לארה"ב [ונלכדות בתוך תעשיית המין הבלתי חוקית של מקסיקו](#).

נשמע נורא? גם הנשיא החדש של מקסיקו חושב ככה. [הוא הבטיח לפני היבחרו](#) שהוא יפסיק לעשות את העבודה המלוכלכת של ארה"ב עבורה. במקום שמקסיקו תתעסק עם עשרות אלפי מבקשי מקלט ומהגרים לא חוקיים, שארה"ב תטפל בהם. במקום להשתמש בצבא ובמשטרה בשביל להילחם בפליטים, הוא ינסה דיפלומטיה.

אם הוא ינסה זאת, הוא יפתח שוב את השער למהגרים בלתי חוקיים ממדינות המשולש לאמריקה. גבול ארה"ב-מקסיקו יישטף כמו ב-2014 במאות אלפי מהגרים בלתי חוקיים. ללא ברירה אחרת רשויות האכיפה ירכזו אותם במתקנים קטנים מדי וללא מספיק סוכנים בשטח, מהומות דומות [לאלו שראינו באירופה](#) עלולות לפרוץ. מה אז יישאר לווינגטון לעשות, חוץ מלשלוח לגבול את המשמר הלאומי והצבא? ואם זה לא יעזור? מה אז?

סדק ראשון

המשולש הצפוני, משולש הדמים, הוא ה-דוגמה למה שחיתות ופשע יכולים לעשות למדינות אם לא מטפלים בהם מוקדם. המשבר שם מוביל להגירה של מאות אלפים, מאות אלפים שמזינים את רשתות הפשע במקסיקו ומחמירים את חוסר היציבות במדינה שגם ככה מעורערת בגלל הקרטלים.

בפרק הבא אעסוק בשאלה פשוטה: מדוע היציבות במרכז אמריקה צריכה להיות הנושא הכי חשוב לארה"ב?